

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Brno, Zelná 70, příspěvková organizace

Zelná 70, 619 00 Brno

Identifikátor školy: 600 107 329

Termín konání inspekce: 15. a 16. září 2003

Čj.:	11-088/03-11066
Signatura:	ol2ax104

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu v mateřské škole
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu v mateřské škole
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem jednotřídní mateřské školy (dále jen MŠ) je Statutární město Brno, městská část Brno – jih, Mariánské nám. 13, 617 00 Brno. Od 1. ledna 2003 je MŠ zřízena jako příspěvková organizace. Pro školní rok 2003/2004 bylo do třídy s kapacitou 25 dětí zapsáno 24 dětí ve věku od tří do šesti let. Tři děti mají odloženou školní docházku. Výchovně-vzdělávací práce je realizována podle pedagogů zpracovaného *Školního vzdělávacího programu – MŠ Zelná 70*. Provoz mateřské školy je od 6:30 do 16:00. Po zrušení školní jídelny je od 1. září 2003 součástí školy výdejna stravy, která nebyla předmětem inspekční činnosti.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE

Ředitelka i učitelka, které zabezpečují výchovně-vzdělávací činnost, splňují požadavky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené platnou vyhláškou. Rozložení jejich přímé práce s dětmi umožňuje realizovat zvolený program, zajišťuje bezpečnost dětí a potřebnou délku provozu.

Provoz a činnost MŠ jsou organizovány přehledně s jednoduchou strukturou. Ta odpovídá velikosti školy a počtu zaměstnanců. Zpracované řády a další dokumenty jasně určují pravidla běžného chodu školy a povinnosti pracovníků. Jejich kompetence, zejména při nepřítomnosti ředitelky, však nejsou zřejmé. Řády také postrádají vyváženost z hlediska práv a povinností zaměstnanců i rodičů. Zaběhnutý způsob předávání většiny informací osobně ředitelkou je vzhledem k minimálnímu počtu zaměstnanců funkční. Zásadní otázky týkající se pedagogické práce a provozních problémů MŠ jsou řešeny na pravidelných poradách.

Vedení pracovníků školy je založeno na přátelských, otevřených vztazích. Ředitelka oceňuje aktivitu zaměstnanců i veřejně a získává je tak pro kvalitní zabezpečení chodu školy. Odborné vedení k zlepšování kvality výchovně-vzdělávací práce však nebylo dostatečně účinné. Souviselo to s nejasností v otázkách nových přístupů ke vzdělávání dětí předškolního věku a malým pochopením smyslu změn v organizaci a volbě metod při práci s dětmi. Tato skutečnost ovlivňovala také kvalitu hospitační činnosti. Její cíle ve zpracovaném plánu byly spíše formální. Při hodnocení byla sledovaná výchovně-vzdělávací práce jen popisovaná. Chyběla analýza, která by učitelce jasně a přehledně ukázala klady a případné zápory její práce ve vztahu k novým trendům v předškolní výchově. Pedagogické pracovnice však mají zájem o další vzdělávání a podle možností se ho účastnily. Ředitelka získala poznatky související s přechodem na právní subjektivitu, učitelka s tvorbou školního vzdělávacího programu. Tyto oblasti sice přímo nesouvisely s obsahem zvoleného vzdělávacího programu, reagovaly však na aktuální potřeby školy.

System sebehodnocení zaměstnanců MŠ zaveden nemá, systém hodnocení vedením školy je spíše formální. Jejich profesionální růst prakticky neovlivňuje.

Úroveň personálních podmínek je celkově dobrá.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE

Patrová vilka, která byla postavena jako mateřská škola, velikostí a rozložením prostor vyhovuje požadavkům na provoz předškolního zařízení. Samostatná jídelna a ložnice v poschodí umožňují uchovávat stavby a výsledky dětí v herně pro jejich další využití. Dětský nábytek, kterým jsou herna a jídelna zařízeny, je jedné velikosti a neodpovídá rozdílnému vzrůstu dětí. Toalety, které jsou ve dvou menších prostorách, nemají mezi sebou přepážky. Dětem tak není zajištěno alespoň minimální soukromí. Zřízená knihovna ve vestibulu MŠ je dobře vybavená a pravidelně doplňovaná vhodnou literaturou pro děti (zejména encyklopediemi) a aktuální odbornou a metodicky zaměřenou literaturou pro pedagogy. Sportovního zařízení má mateřská škola málo. Pohybové aktivity jsou směřovány zejména na pobyt na školní zahradě. Zde jsou kromě pískoviště a bazénku sice starší, ale rozmanité kovové sestavy, umožňující rozvoj pohybových dovedností dětí. Zahrada je prostorná, částečně zastíněná a dobře udržovaná.

Hračky, pomůcky a materiál pro výchovně-vzdělávací práci byly ve třídě zastoupeny v dostatečném množství a odpovídající pestrosti. Hračky jsou pravidelně doplňovány, stejně jako materiál pro výtvarné a pracovní činnosti. Dětem byly běžně dostupné. Pomůcky pro hudební činnosti odpovídaly potřebám MŠ. Tělovýchovného nářadí má škola málo a děti je mají k dispozici jen ve velmi omezené míře. MŠ je vybavena televizorem a videem, chybí však přehrávač zajišťující kvalitní poslech.

Využívání materiálního vybavení ředitelka nesleduje sice cíleně, má však o něm, vzhledem k velikosti školy, dobrý přehled. I když nemá vytvořen pro zlepšování materiálně-technických podmínek plán, potřeby školy v této oblasti řeší průběžně.

Vybavení ani zázemí mateřské školy širší veřejnost nevyužívá.

Úroveň materiálně-technických podmínek je i přes některé nedostatky velmi dobrá.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program mateřské školy je zpracován na období tří let. Má jasně stanoven hlavní záměr, konkretizovaný do dílčích cílů pro jednotlivé roky.

Vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Vedení povinné dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

Realizaci školního programu škola plánuje v třídním vzdělávacím programu. Ten si klade za cíl prostřednictvím ročních období plnit požadavky stanovené *Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání* č.j. 14 132/01-22. MŠ však nemá vytvořen systém, který by jí poskytoval účinnou zpětnou vazbu o její činnosti. Kontrolní a hospitační činnost je spíše formální, naplňování školního programu cíleně nesleduje a výchovně-vzdělávací práci analyzuje nedostatečně. Proto nemá vedení školy potřebné informace, na základě kterých by mohlo přijímat žádoucí opatření a plánovat kroky pro její další zlepšení.

System kontroly plnění vzdělávacího programu není účinný.

Při organizování výchovně vzdělávací činnosti si MŠ zachovala tradiční členění s přesně stanovenou dobou pro řízenou činnost. Pouze některé z aktivit, zejména výtvarné a pracovní, byly realizovány průběžně během dopoledne. Plynulost negativně ovlivňovala také skutečnost, že pro dopolední svačinu je využívána jídelna v patře. Děti tak byly nuceny činnosti přerušovat a přecházení bylo provázeno zbytečným řazením a prostoji při čekání na společný odchod. Z hlediska vyváženosti však řízené činnosti nad spontánními nepřevažovaly. Zvolený způsob organizace ale vedl k častému zařazování frontální práce. I když bylo zřejmé, že se učitelky snažily nároky na děti klást s ohledem na jejich možnosti, způsob práce často neumožňoval dostatečně ji přizpůsobovat jejich vývojovým a individuálním schopnostem. Pobytu venku škola vymezila dostatečný prostor. Ne plně uspokojování individuální potřeby spánku a odpočinku dětí a malá funkčnost zavedeného pitného režimu, na které bylo poukazováno v předchozí inspekční zprávě, přetrvávaly i nadále.

Ve vztahu k rodičům je informační systém školy funkční. Založen je především na osobním předávání informací při příchodu a odchodu dětí, kdy rodiče běžně přicházejí do třídy.

V obecné rovině organizace výchovně-vzdělávací práce odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Průběh a výsledky výchovně vzdělávací práce ve spontánních a řízených činnostech

Plánování i příprava práce s dětmi byly systematické a přehledné. Učitelky, které mají dlouholetou praxi a zkušenost, plnily zvolené cíle prostřednictvím společných témat. V rámci nich plánovaly různé aktivity. Během dne však dětem neposkytovaly volbu mezi více činnostmi, nabízely pouze jednu řízenou činnost. I když je z plánování zřejmá snaha k výchovně vzdělávací práci přistupovat komplexně, postrádá zatím promyšlenou diferenciaci s ohledem na věkové a osobnostní možnosti i potřeby jednotlivých dětí. Menší pozornost je věnována plánování spontánních činností.

Pro hry a spontánní aktivity měly děti během dne dostatečný prostor. Jejich průběh však narušovala složitá organizace dopoledne. V důsledku toho děti neměly někdy možnost hry dokončit podle své potřeby. Více než bylo nutné se projevovalo vedení ze strany dospělých. Možnost pro samostatné rozhodování dětem řízená činnost poskytovala jen velmi omezeně. Byla provázena snahou, aby se jí všechny společně, nebo postupně účastnily. Děti tak převážně, i když ochotně, jen plnily zadání dospělých. Nápaditost, samostatné objevování na základě vlastních zkušeností mohly uplatnit jen velmi omezeně. Soustředění, individuální tempo dětí a dostatek času na dokončení činnosti byly plně zohledňovány jen když byla zvolena postupná skupinová práce. Pro vlastní aktivitu dětí, jejich samostatnost a seberealizaci vznikaly příležitosti při hrách a dalších spontánních činnostech. Hry děti většinou dokázaly dobře rozvíjet, využívaly hračky a pomůcky podle vlastní volby a potřeby. Promítaly do nich přirozeně své zážitky, poznatky a zkušenosti. I když učitelky do her vstupovaly ojedinele a příliš je neobohacovaly, spontaneitu neomezovaly. Všechny činnosti pozitivně ovlivňoval velmi hezký, klidný přístup učitelek. Přirozeně ve třídě navozoval atmosféru důvěry a vedl děti k vzájemné ohleduplnosti. Přestože pravidla, která byla ve třídě stanovena, cíleně při výchovném působení nevyužívaly, děti dokázaly respektovat základní zásady soužití, ochotně spolupracovat a vzájemně si pomáhat. Ne vždy však učitelky vzniklých situací dokázaly využít pro podporu jejich samostatnosti při řešení problémů. Častěji je řešily za ně. Vzájemná komunikace byla až na výjimky vyvážená. Děti měly dostatečný prostor pro řečový projev, ochotně a bez ostychu navazovaly kontakty mezi sebou i s dospělými. Pouze otázky učitelky nedokázaly vždy klást tak, aby přirozeně podporovaly

bohatost dětské řeči. Z projevů a chování dětí bylo zřejmé, že věnují velkou pozornost jejich sociálnímu rozvoji, vzájemnému respektu a toleranci.

V motivaci pro činnosti se učitelky snažily využívat zážitků dětí a jejich zkušeností. Ne vždy však dokázaly vhodně vystihnout, zda jsou provázeny jejich aktuálním zájmem, který by umožňoval prožitkové učení. Výrazně se to projevovalo při řízených činnostech. Častěji vycházely z nabídky učitelky, bez většího emočního zapojení dětí. Spontánní činnosti reagovaly na vhodně uspořádané, podnětné prostředí, které většinu dětí vedlo k nápaditosti při hrách a aktivitě. Hodnocení učitelkami bylo pozitivní a většinou podporovalo dětskou sebedůvěru. Stalo se však také, že bylo nevhodně zvoleno společné hodnocení po činnosti. Z projevů některých dětí bylo zřejmé, že v nich vyvolávalo nepříjemný pocit bezradnosti, což naopak sebedůvěru potlačovalo. Málo učitelky využívaly konkrétní individuální hodnocení pro poskytování zpětné vazby dítěti o jeho úspěšnosti.

Průběh spontánních i řízených činností měl dobrou úroveň.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Pohybový rozvoj dětí i úroveň jemné motoriky odpovídaly jejich věkovým možnostem. MŠ mu věnuje odpovídající pozornost. Sebeobslužné činnosti měly v jednotlivých oblastech rozdílnou úroveň. V oblékání byly děti, až na výjimky, zcela samostatné. Zvolená organizace při stolování naopak vedla spíše k jejich obsluhování, než plné samostatnosti. Návyky dětí při stolování nebyly učitelkami důsledně sledovány a měly nízkou úroveň. Zdvěřilostní návyky měla většina dětí dobře upevněny. K sobě se chovaly ohleduplně, ochotně spolupracovaly a dobře komunikovaly. Úroveň poznatků odpovídala běžné úrovni dětí předškolního věku. Fantazii a tvořivost uplatňovaly zejména při hrách, které měly dobrou úroveň. Z jejich chování bylo zřejmé, že se v MŠ cítí jistě. Běžné situace dokázaly řešit samostatně. Při konfliktech však neměly možnost prokázat svoje dovednosti, řešily je převážně učitelky.

Celkově jsou průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce hodnoceny jako dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Údaje uvedené v platném *Rozhodnutí kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2003* č.j. BMMS JMK 2987/2002 OŠ ze dne 25. června 2003 jsou v souladu s údaji uvedenými ve *Zřizovací listině příspěvkové organizace statutárního města Brna, části Brno – jih, č.j.Š/12/02* ze dne 11. října 2002.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Zřizovací listina příspěvkové organizace statutárního města Brna, části Brno - jih, č.j.Š/12/02* ze dne 11. října 2002
2. *Dodatek č.1 příspěvkové organizace statutárního města Brna, části Brno - jih, č.j.Š/12/02* ze dne 20. května 2003
3. *Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 25. 3. 1996* č.j. BMMS 166/96-S-02 ze dne 25. března 1996
4. *Rozhodnutí kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2003* č.j. BMMS JMK 2987/2002 OŠ ze dne 25. června 2003
5. *Jmenování do funkce ředitelky k 1. 1. 2002* č.j. ŠÚ 179/91 ze dne 3. prosince 1991
6. *Potvrzení ve funkci ředitelky č.j.škol.980/2002* ze dne 11. prosince 2002

7. Školní vzdělávací program – MŠ Zelná 70 platný od školního roku 2002/2003
8. Třídní vzdělávací program
9. Pracovní doba zaměstnanců školy, školní rok 2003-2004 ze dne 28. srpna 2003
10. Kriteria pro přiznání osobního příplatku pedagogickým pracovníkům, Kriteria pro přiznání osobního příplatku pro provozní zaměstnance, Kriteria pro přiznání odměny pedagogickým pracovníkům, Kriteria pro přiznání odměny pro provozní zaměstnance
11. Doklady o nejvyšším ukončeném vzdělání pedagogických pracovníků působících v MŠ ve školním roce 2003/2004
12. Přehled docházky, evidenční listky a Rozhodnutí o zařazení dítěte do mateřské školy ve školním roce 2003/2004
13. Přehledy výchovné práce ve školním roce 2003/2004
14. Plán hospitační a kontrolní činnosti
15. Zápisy z hospitací
16. Řád mateřské školy
17. Režim dne
18. Plán pedagogických a provozních porad
19. Zápisy z pedagogických a provozních porad
20. Povolení výjimky ředitelem MŠ podle §4 odst. 8 a určení počtu dětí ve třídě podle §3 odst.4 Vyhlášky č. 35/1992 Sb., o mateřských školách ze dne 12. září 2000
21. Výkaz Škol (MŠMT) V 1-01 o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2003 ze dne 25. září 2003
22. Rozhodnutí o odkladu školní docházky – 3 doklady
23. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2002/2003
24. Organizační řád platný od 1. ledna 2003
25. Spisový řád platný od 1. ledna 2003
26. Skartační řád platný od 1. ledna 2003
27. Provozní řád ze dne 17. září 2003
28. Jednací protokol
29. Inspekční zpráva č.j. 122-1/98-Ve-11 ze dne 9. ledna 1997

ZÁVĚR

Kvalifikovanost pedagogických pracovníků školy je dobrým předpokladem pro kvalitní výchovně-vzdělávací práci. Snižuje ji však malá účinnost odborného vedení, do kterého se promítá nejasnost v nových přístupech k předškolnímu vzdělávání. Provoz školy je zajištěn a funguje bezproblémově, stejně jako přenos informací mezi zaměstnanci školy i mezi školou a rodiči.

Ředitelka i učitelka pro děti vytváří příjemné a podnětné prostředí. Jeho neustálému zlepšování věnují pozornost.

Převažující tradiční přístup v členění dne i volbě metod a forem práce neumožňoval v dostatečné míře individualizovat přístup s ohledem na možnosti a schopnosti jednotlivých dětí. Tvořivost a fantazii měly děti možnost uplatňovat při hrách, které učitelky výrazněji neovlivňovaly. Velkou pozornost škola věnuje, a dosahuje při tom velmi dobrých výsledků, sociálním dovednostem dětí a jejich vzájemným vztahům.

Méně příznivé hodnocení průběhu a výsledků výchovy a vzdělávání, než bylo v předchozí inspekční zprávě, vyplývá ze skutečnosti, že mateřská škola nedokázala důsledněji pokračovat v nastoupené cestě zavádění nových přístupů ve vzdělávání dětí předškolního věku. Její činnost, zejména při řízených aktivitách, ale i při organizaci výchovně-vzdělávací práce, byla poznamenána tradičním přístupem.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Hana Sedláčková	Sedláčková Hana, v.r.

V Blansku dne 7. října 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 8. října 2002

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Eva Spurná	Spurná Eva, v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj.: PaedDr. Hana Sedláčková, Česká školní inspekce, nám. Republiky 1, 678 01 Blansko. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobry
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Jihomoravského kraje – odbor školství	2003-10-23	11 1024/03-011066
Zřizovatel město Brno, městská část Brno – jih	2003-10-23	11 1024/03-011066
Magistrát města Brna, odbor školství	2003-10-23	11 1024/03-011066

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.